SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 8. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 20 April 1904. | Expedition: Vallingatan 11. Pris: He'år 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 24:e Årg.

Carl F. Hanson
och
Lilian Hanson-Gray.

Hur talrika landsmän vi än ega i de nordamerikanska förenta staterna, är det sällan man hör att någon af dem gjort sig bemärkt i musikaliskt hänseende, om än man stundom hör omnämnas de manskörer af svenskar, som förekomma i de stora städerna, sådana som New York och Chicago. En sådan kör fingo vi äfven här i Stockholm höra under utställningen 1897, då "Svenska Sångarförbundets i Amerika Elitkör" under hr John Örtengrens direktion konserterade med stor framgång i den stora musikhallen.

Edward Elgar.

Det kan derför ha sin märkvärdighet att framhålla och här i bild presentera ett par svensk-amerikaner, hvilkas verksamhet på tonkonstens område kommit till vår kännedom, nämligen musikhandlaren i Worcester C. F. Hanson och hans dotter, mstrs Lilian Hanson-Gray, den förre komponist, den senare sångerska. Det amerikanska Worcester är beläget vester om Boston, ej långt ifrån denna stad, och eger väl nu en folkmängd, som torde motsvara Göteborgs.

Carl (Charles) F. Hanson är född i Uddevalla d. 9 sept. 1849. År 1865 reste han till Amerika, der han i Boston fick plats i en pianofabrik och lärde sig fabricera pianon. Två år derefter slog han sig ned i Worcester, der han öppnade en nu mycket bekant musikhandel. Redan året efter

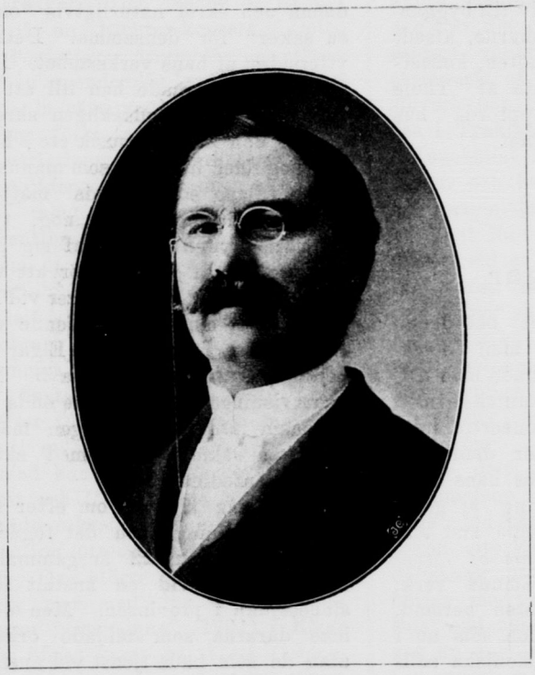

Carl F. Hanson.

Lilian Hanson-Gray.

sin ankomst till Boston bildade han der en sångkör af 24 man med goda röster och sedan i Worcester en dubbelkvartett. Under sin vistelse i det nya hemlandet har hr Hanson gjort sig berömligt känd för mångårig sträfvan att befordra musikaliska talanger bland de svenska landsmännen och var direktor vid den stora sångarfesten i Worcester 1899.

Som komponist har hr Hanson framträdt med flere operetter och en opera i 3 akter "Frithiof och Ingeborg", utgifna i klaverutdrag, samt andra tonsättningar.

Hans första operett *Tyrolien Queen* uppfördes i Worcester 1879 med bifall; oviss om vidare framgång för den, sålde han sedan för en ringa summa partituret till en stor musikfirma i Boston. Denna säges sedermera ha sålt ett par tusen kopior årligen af verket, för hvilket emellertid Hanson får uppbära "royalty". En annan 3 akts-operett af honom bär titeln *Gipsy Queen*. Betydande framgång vann han med *Princess Phosa*, komisk opera i 3 akter. Denna gafs första gången på Worcester-teatern under komponistens egen ledning af amatörer med goda röster; i synnerhet väckte fröken Lilian Hanson, tonsättarens dotter mycket bifall i hufvudrollen genom sin vackra röst och dramatiska begåfning samt behagliga utseende. En 1 akts-opera *Enchanted Forest* (1899) och en annan *Countess of Tivoli* äro till ord och musik af honom skrifna för skolor och seminarier att utföras af amatörer. Den sistnämnda gafs första gången i dec. 1902 till förmån för Odd Fellow-home. Hansons största verk är 3 akts-operan *Frithiof och Ingeborg* (1898), som i Chicago uttördes i en stor hörsal med en kör af 300 röster och en orkester af 40 personer med stor framgång. Denna opera har sålunda der gifvits såsom ett oratorium och de båda hufvudrollena utfördes af mstrs Lilian Hanson-Gray och hr Lloyd. Den förstnämnda prisas särskildt för sin vackra röst och artistiska sång i den intagande framställningen af Ingeborg. Operan, som förut gifvits i Worcester, är tillegnad konung Oscar II, efter det herr Hanson genom amerikanska ministern Thomas utvecklat konungens tillåtelse att dedicera verket till honom. Texten är efter Tegnérs dikt författad af miss Cronhjelm Wallberg, som gjort den första dramatiseringen af den berömda dikten. Miss Cr.-Wallberg är publicist och har öfversatt åtskilliga litterära verk. Operans klaverutdrag, som vi haft tillfälle att genomgå, har både engelsk och svensk text. Den engelska syns emellertid vara hufvudtexten, ty den svenska är ej så väl lämpad till musiken och språkligt korrekt. Musiken i operan — likasom i de af hr Hansons operetter vi lärt känna — är i enkel melodisk stil och äfven mycket enkelt harmoniserad, således icke alls i nutidsstil. Operans akter har följande hufvudinnehåll. Första akten: Vid Framnäs; På tinget; Vid schackbordet; andra akten: Frithiofs lycka; Helges svar; Afskedet; tredje akten: Frithiof i landsflykt; Frithiof hos kung Ring; Frithiofs frestelse; Konungavalet; Försoningen. I tredje aktens scen mellan Frithiof och Björn har komponisten efter orden "Hör nu, Björn, på den skönaste sång i norden» intagit sången "Du gamla du friska" (Swedish Folksång) med kör — troligen med afsikt att anslå svensk-amerikanarnes fosterlandskänsla med densamma.

Af andra hr Hansons kompositioner kunna nämnas ett stämningsfullt *Ave Maria*, för sopran med violin eller violoncell och piano eller orgel-ackompanjemang, samt kantaten *Coming of the Bridgeroom*, båda beräknade för användande vid gudstjänsten. Han har äfven utgifvit en samling *Lays of Sweden and Norway*, innehållande sånger af Laurin, Bellman, O. Lindblad, Prins Gustaf, Kjerulf, folkvisor, svenska kungsången etc., en- eller flerstämmiga med piano samt svensk och engelsk text i öfversättning och arrangemang, mest af honom sjelf. Samlingen slutar med ett par andliga sånger af honom sjelf för en eller flere röster. En annan af honom utgifven samling är *Oldtime Songs* med engelsk text, mest engelska och amerikanska sånger i fyrstämmig sättning. Af nyare datum förekommer dock en sång af Abt och en "flaggsång", marsch med melodi ur "Lohengrin" (kören i brudgemaket).

Herr Hanson har i Amerika utöfvat en förtjänstfull verksamhet till fromma för sina landsmän. Så stiftade han 1879 en aftonskola för att hjälpa svenskar att lära sig engelska språket, hvarefter myndigheterna på platsen sedan upprättade andra dylika skolor. Förra året tog han initiativ till byggande af ett hus för svenskarne, afsedt att erbjuda lokaler för möten, konserter etc. En sal i detta af "Thule buildning-association" uppförda hus skall rymma 1500 personer.

Edward Elgar.

Såsom Englands mest betydande komponist i nutiden kan man beteckna Edward Elgar. Här hade man tillfälle att först göra bekantskap med hans tonsättningar på Konsertföreningens första konsert under denna säsong, då af dem uppfördes hans uvertyr *Cockaigne*, en skildring af gatulifvet i London, och Prelude and Angels Farewell ur *The dream of Gerontius*. Det är detta sistnämnda verk, som först gjort komponisten berömd, äfven utom hemlandet, och som nu i sin helhet af Nya Filharmoniska sällskapet uppförts här i dessa dagar. Med anledning häraf meddela vi i detta nummer tonsättarens biografi och porträtt.

Edward William Elgar är född 2 juni 1857 i den lilla staden Broadheath, nära Worcester i vestra England. Hans far hade der slagit sig ned såsom musikhandlare, men var mera musiker än köpman. Han spelade utmärkt violin, medverkade vid alla musikfester i Worcester och blef der organist vid S:t Georgs-katedralen, en befattning som han under 37 år innehade. I en så musikalisk atmosfer upplefde den unge Elgar sin första ungdom.

Föräldrarne måtte ej ha ämnat sonen Edward till musiker, ty någon systematisk musikundervisning erhöll han icke, men synes dock ha idkat både violin- och pianospel. Håg och talang för musik röjde sig snart hos honom, ty söndag efter söndag satt gossen bredvid fadern på orgelbänken, och då han kunde komma åt gick han på och fantiserade, till faderns stora förlustelse. Orgelskolorna af Rink och Best studerade han på egen hand och slukade begärligt hvarje bok om musikteori han kunde komma öfver. Sexton år gammal slog han sig på att studera tyska med föresats att söka komma till Leipzig för vidare musikalisk utbildning. Finansiela svårigheter måtte ha förhindrat detta, ty vi finna honom snart derefter arbetande på en advokatbyrå. Men detta varade blott ett par år. Sedan tog han till fiolen och spelade än här och än der i orkestern på de många musikfester, som förekommo i England. I Worcester fanns den gamla Glee-klubben (en sångförening, som uppförde gamla engelska körsånger). Denna behöfde ackompanjemang och arrangegemanger; en kvintett af träblåsare bildades — vår man är fagottist i denna och skref naturligtvis "en massa saker" för densamma. Detta var yttersidan af hans verksamhet. Hvarje fri stund begagnade han till att "läsa och skrifva"; hufvudsakligen skref han messor och kammarmusik etc, hvilket allt nog blef liggande som manuskript.

Sin talang som violinist måtte han ej ha funnit betydande nog, ty den tjuguårige ynglingen begaf sig på ett par veckor till London för att vidare utbilda sig för prof. Pollizer vid Royal academy of music. Men denne var så dyr på sina lektioner, att Elgar måtte inskränka dem till summa 5. Dessa undervisningstimmar äro de enda Elgar någonsin åtnjutit af någon mästare. Man kan sålunda säga med skäl att han är autodidakt.

Elgar såg sig nu om efter någon slags anställning, och det fogade sig då så, att han 22 år gammal blef kapellmästare vid en anstalt för — sinnessjuka i provinsen. Men det var icke dårarna som bildade orkestern utan de som hade tjenst vid anstalten, och orkestern bestod — lustigt nog — af 1 flöjt, 1 klarinett, 3 horn, 1

bombardon, 1 kontrabas, 2 violiner och piano. Lönen för kapellmästaren var naturligtvis här ringa mot arbetet med att dirigera, arrangera och komponera, men Elgar blickar med tacksamhet tillbaka på denna tid, som gaf honom erfarenhet i specielt blåsinstrumentens behandling och klangverkan, hvaraf han sedan visat sig göra det bästa bruk i den stora orkestern.

Så förgingo ett par år, troligen långa nog för den, som hade större mål att sträfva efter. Då fick han tillfälle att 1882 upphålla sig under tre veckor i Leipzig, "den heliga musikstaden" för engelsmännen. Han torde väl då ha klappat på dörrarne hos en och annan musikförläggare, men de voro slutna för honom här som i hans eget land. Återkommen hem erhöll han 1885 den organistplats som fadern förut innehaft. Denna skötte han sedan till 1889. Han lemnade denna befattning, då han gifte sig med enda dottern till generalmajoren Sir Henry Gee Roberts och lefver sedan endast för studier och komposition. Emellertid är det en tjenst han behållit, nämligen dirigentskapet för Filharmoniska sällskapet i Worcester, grundadt 1898. Elgar har sedan slagit sig ned i London, som han dock, efter hvad han sagt till en besökande, finner allt för bullersam. "Utom staden", sade han, "har jag byggt mig en hydda midt i skogen, der är härligt!" Elgar är en sympatisk personlighet, lång och smärt, något blek, med brunt hår och mustascher. För att vara engelsman är han ovanligt liflig, rättfram och okonstlad.

Konstnären hade nått sina fulla 42 år, han hade hunnit till sitt opus 36 (nästan alla föregående verk äro orkester- och körstycken), då han bragte till åhörande i London en af sina större orkestersaker. Det skedde d. 19 juni 1899 på en Richter-konsert. Detta verk: *Variationer öfver ett originaltema* gjorde en egendomlig verkan på den fashionabla säsongpubliken. I en kort inledning förklarade komponisten att dessa variationer voro karaktärstudier, porträttbilder af ett dussin bland hans vänner, men han tillade "att denna sak egentligen var en privatangelägenhet, som ej hade med kompositionen att skaffa". Man ansåg det hela som ett skämt af en dilettant och undrade på Richter, som upptagit stycket på programmet. Namnet Elgar var ett för de flesta främmande namn. Genast efter första variationen märktes dock att en stor konstnär här framstått med kontrapunktisk lärdom, originalitet och förmåga att åstadkomma bländande orkesterverkningar. Denna komposition intresserar dock mest fackmusici. Den större publiken närmade han sig mer med den ofvannämnda uverturen "Cockaigne" (1901). Elgar har för öfrigt komponerat ett *Coronationsode* för kör och orkester, oratoriet *The light of life* ("Lux Christi", Worcester, musikfest 1896), kantaterna *The black knight* (1893), *King Olaf* (1896), ett körverk: "Scener från bayriska höglandet", "Spansk serenad" för kör o. ork., konsertuvertyren "Froissart" (Worcester, musikfest 1890), stycken för stråkorkester, en orgelsonat, en violinromans med orkester, sånger, körer, pianoetyder, en symfoni m. m. Slutligen må nämnas hans senaste stora oratorium *Apostlarne*, uppfördt i oktober förra året vid den musikfest som då hölls i Birmingham under Hans Richters ledning. Det är de tre hufvudpersonerna Petrus, Johannes och Judas, som i detta förekomma. Detta verk är, såsom Elgar brukar, skrifvet med ledmotiv. Såsom modern komponist sluter han sig naturligtvis till Wagner, men i afseende på ledmotiv säger han sig ha användt sådana långt innan han kände en not af Wagners kompositioner. Elgar är onekligen en individualitet, intressant och originel, alldrig trivial och banal.

Gerontius' dröm.

(»Der Traum des Gerontius»).

Oratorium af Edward Elgar. Text af kardinal Newman.

Ofvannämnda oratorium blef utom England först bekant genom uppförande vid en stor musikfest i Düsseldorf för ett par år sedan. Prof. Buth derstädes hade hört omtalas dess förestående första uppförande i Birmingham och reste dit för att göra bekantskap med detsamma. Han föranstaltade sedan en tysk öfversättning af texten, hvilken är författad af den bekante kardinal Newman (1801—1890), och när det derefter uppfördes i Düsseldorf väckte det stort uppseende, såsom ett af nutidens märkligaste musikverk och blef sedan gifvet flerstädes i Tyskland.

Innehållet i oratoriet är en döendes tankar och känslor samt föreställningar om själens lif efter döden, och kardinal Newman lär ha fått idén till dikten vid en kär väns dödsbädd. När författaren kallar sitt verk "Gerontius' dröm" så är anledningen till namnet att söka i den senare delen, deri verklighetens värld har lemnats och den osynliga för den kropplösa själen (Gerontius') endast föresväfvar såsom en "dröm". Första delen åter framställer den döende Gerontius, som i bekännelsen af sin tro inför de vid hans dödsbädd församlade vännerna söker styrka till öfvervinnande af dödskampens marter. Andra delen börjar med en dialog mellan Gerontius' själ och en engel. Gerontius frågar nu engeln om han icke skall ställas genast inför sin domare. Engeln svarar att han nu endast kommit till förgården af domarens tron. Han får nu höra ett vildt skri och engeln upplyser honom om att det är demonernas raseri han hör, hvilka fordra att själarne skola tillhöra dem, och uppresa sig mot Gud. Demonernas kör omvexlar nu med engelns och Gerontius-själens samtal samt en kör af englar; äfven dödsengeln samt körer af röster från jorden och från skärselden instämma. Det hela slutar med en kör af englar, hvilka sjunga "Guds helighet vare prisad i höjden!"

Efter första uppförandet i Tyskland yttras om oratoriet i en af dess musiktidningar följande: "Försöket att i musik återgifva det transcendentala, metafysiska i en öfverjordisk föreställningsvärld har i sådan dristighet ännu ej företagits, icke ens i "Kristus" af Liszt, till hvilket verk Elgars i ett och annat sluter sig. Den melodiska bildningen, och ännu mera harmoniken, visar att Elgar vetat begagna sig af den enorma utvidgning, som musikens uttrycksförmåga vunnit genom Wagner, Liszt och Berlioz, men derjemte förblifvit en fullt sjelfständig konstnärlig personlighet. Ofta karakteriserar han med väl knapphändiga tema; Elgar tycks företrädesvis vara stämningskonstnär, som med utomordentlig intuition och uttrycksförmåga fördjupadt sig i det högpoetiska, mensk-ligt och gudomligt nära omslutande ämnet. Framför allt har han funnit melodiska bilder för uttryck af den himmelska friden. Här har komponisten skapat något oförgängligt. Men äfven det demoniska själslifvets kraft har han frambesvurit, ofta med en förfärande skarp karakteristik, såsom i de kromatiskt framstormande demonkörerna. Särskildt i körpartierna visar sig Elgar som mästare i fråga om den polyfona byggnaden, deri han förstår att genomdränka sin kontrapunktik med så äkta känsla, att åhöraren knappast märker hur konstfullt dessa tonbilder äro sammanväfda. Hvad den instrumentala koloriten beträffar står i glans och rikedom "Gerontius' dröm" icke tillbaka för något af de modernaste orkesterverken. Med ett ord: detta oratorium är ett verk, som visserligen lider af monotoni till vissa delar, men som, i fall man ser till dess företräden, företer något utomordentligt och på den andliga kantatens område är det mest betydande verk som efter Liszt trädt i dagen."

Grieg- och Monrad-konserternas program.

Edvard Griegs senaste besök hos oss gälde egentligen endast konsertsalen och kammarmusiken, sålunda hvad programmen beträffar hans piano- och solosång-kompositioner samt duet-

ter för violin och piano jämte stråkkvartett. Tre konserter annonserades och egde rum i Musikaliska akademien 7—14 mars och dessa gåfvos för öfverfylld salong, så att äfven estraden till en del upptogs af åhörare. Detta gaf väl anledning till ett par extra-konserter på kgl. teatern 18—20 mars, däraf en matiné, som i föregående nummer anförts. Programmen på konserterna i Musikaliska akademien upptogo följande kompositioner: Stråkkvartett (op. 48, G moll), Sonaterna n:o 1 (F dur, op. 8), n:o 2 (op. 13, G. dur) och n:o 3 (op. 45 C moll); Norska danser (op. 35) för piano och fyra händer (Grieg och hr W. Stenhammar); solostycken för piano: Gangar (ur op. 54), Humoresk (ur op. 6), Albumblad (ur op. 28). Bröllopsdag på Troldhaugen; Lyriska stycken (op. 43, Schmetterling, Einsamer Wanderer, In der Heimath, Vöglein, Erotik, An der Frühling); Fra Holbergs tid, Suite för piano (op. 40. Prælude, Sarabande Gavotte, Air, Rigaudon); Sånger med piano: Eros, Modersorg, Det første möde, Udfarten, Fra Monte Pincio, Jeg reiste en dejlig sommerkvæld, Efterårsstormen, Morgenthau, Dereinst, Ein Traum, Spillemænd, Solveigs Vuggevise, Borte, En svane, En fuglevise, Guten, Ved Rondarne, Prinsessen; Vær hilset, I damer!, Ved moders grav, God morgon. Dessa sjöngos af grefvinnan Mannerheim. Sedan hon af indisposition var förhindrad att medverka, sjöng fru Dagmar Möller på 3:e konserten följande; Med en vandlilje, Millom rosor, Foraarsregn, Et håb, samt ur sångcykeln "Haugtussa:" Veslemöy, Blåbær-Li, Vond Dag, Killingdans. Grieg ackompanjerade själf sina sånger och skördade rikaste bifall för sitt fulländade klangsköna pianospel i solonumren.

På konserterna å kgl. operan utfördes af hans instrumentalkompositioner: "I Höst", konsertuvertyr; Ur "Sigurd Jorsalafar": "I kongehallen", "Borghilds dröm" samt "Hyllningsmarsch", Orkestersuiten n:o 1 ur "Peer Gynt" (Morgonstämning, Åses död, "Anitras dans", "I bergakungens sal"), Två melodier för stråkorkester (I folketone, Det förste möde), "Bergliot", deklamation med orkester, och ofvannämnda stråkkvartett. Sånger utfördes af fru Cally Monrad på första operakonserten, nämligen — med orkester: Solveigs vuggevise, Fraa Monte Pincio, En svane, — och med piano: Udfarten, Rosenknoppen, Jeg giver mit digt till våren, Tak för dit råd. Tonsättaren sjelf ackompanjerade dessa sånger och dirigerade orkestern.

Fru Cally Monrad gaf ej mindre än fem konserter (8, 11, 16, 20, 24 mars), deraf den första i Vetenskapsakademiens hörsal, de öfriga i Musikaliska akademien, äfven hon inför ända upp på estraden fylld salong, och hade i hr W. Stenhammar den utsöktaste ackompanjatör. Då vi nu gå att redogöra för hennes program, uppräkna vi de sånger hon föredrog efter komponisternas namn i alfabetisk ordning. *Alnæs:* "Jeg laa ved sjøen", "Sindet sødmefyldt och ungt — *Backer Gröndahl:* "Ved sundet" — *Brahms:* Sapphische Ode, Wiegenlied — *Rob. Franz:* "Aus meinen grossen Schmerzen", "Es hat die Rose sich beklagt" — *Grieg:* "Jeg giver mit digt til Vaaren", En svane, Med en Primula veris, "Tak for dit Raad", Udfarten, Stambogsrim, "Du fatter ei Bølgernes evige gang", "Rosenknoppen", Efteraarstormen", "Hun är saa hvid", "Min tanke er et mægtigt fjæld", Det förste möde, Guten, Eit syn, Langs ei Å, Ved Rondarne; ur "Haugtussa": Det syng, Veslemöy, Möte, Elsk, Killingdans — *H. Kjerulf:* "Min elskte jeg er bunden", "Vidste du bare", Lokkende toner, Kärlekspredikan, Hvile i skoven, Dulgt Kjærlighed, Ingrids vise, Det var då, Af maanens sölverglöd — *Lange-Müller:* Tre af Sulamiths och Salomons sånger: a) Sulamiths sang i Skovduelunden, b) Salomons sang med brevduen, c) Sulamiths sang paa bjergtoppen — *Neupert:* "Syng mig hjem" — *Peterson-Berger:* Titania, Maj i Munga, Du ler — *Fr. Schubert:* Wanderers Nachtlied, Der Tod u. das Mädchen, Haidenröslein, Der Doppelgänger, Die junge Nonne — *Rob. Schumann:* Waldesgespräch, "Ich grolle nicht", Widmung, "Aus meinen Thränen spriessen"; Die Rose, die Lilie; Ich kan nicht fassen", "Wenn ich in deinen Augen seh", "Ein jüngling liebt ein Mädchen", Die Lotusblume — *J. Sibelius:* "Flickan kom från sin älsklings möte"; "Säf, säf susa" — *Chr. Sinding:* Maina', I seraillets have, Rav, Rosmarin — *Em. Sjögren:* Dröm, Alt var dig (manuskr.), "Alt vandrer maanen", "Det driver en dug over Spangebro" — *W. Stenhammar:* Fylgia, Låt oss dö unga, "Flickan knyter i Johannenatten", "Du blomst i dug", Irmelin Rose — *Tschaikowsky:* In Mitten des Balles.

Så väl på Griegs som fru Monrads konserter förekom ett och annat nummer som gafs mer än en gång. Utom programmet gifna extranummer ingå ej i förteckningen.

Musikpressen.

På Carl Johnns förlag har utkommit:

för piano, två händer:

Carl Millöcker: *Trollslottet.* Operett i 3 akter. Arrangement för piano med text. Pris kr. 1,50.

Detta potpourri ur den populära operetten innehåller på 20 sidor åtskilliga af dess bästa nummer. I den öfverskrifna texten ligger en särskild förtjenst hos arrangementet.

På Sigurd Kristianssens förlag, Köpenhamn, har utkommit

för sång med piano:

B. Torstensson: *Ti Sange* (Tiu Sing lög) med isländsk och dansk text.

Innehållet i detta sånghäfte är följande: 1. Drømmenes land, 2. Vaar og høst, 3. Tag min sorg, 4. De to søskende, 5. Kirkehøj, 6. Mod dybet jeg længes, 7. Listen lykkes — god er hesten, 8. Han var saa stærk som Døden, 9. Agnar Stephan Klemensson, 10. Solsætssang (duett): — Texten, ursprungligen isländsk med dansk öfversättning, är i dessa sånger ganska vacker af allvarligt innehåll. Alla äro för en röst af mindre omfång (i höjden till tvåstr. e eller f) utom den sista. N:o 7 och 8 äro till ord ur ett drama, "Det synkende Skib" af Indrida Einarson. Melodierna äro enkla, väl slutande sig till orden, och ackompanjemanget utgöres af melodien följande ackord. Om komponisten, som är prest i Siglufjord på Island, ha vi förut talat och i N:o 13 för förra året meddelat hans porträtt och biografi.

Dödsfall inom musik- och operavärlden år 1903.

(Forts.)

Kirchner, Theodor, högt ansedd tysk tonsättare, f. 10 dec. 1823 i Neukirchen, † 18 sept. i Hamburg. Såsom kompositör af pianostycken af mindre omfång står Kirchner i betydenhet närmast Rob. Schumann.

Lie-Nissen, Erika, utmärkt norsk pianist, f. 17 jan. 1845 i Kongsvinger, † d. 27 okt. i Kristiania.

Lindholm, Albert, pianist, repetitör vid Kgl. operan i Stockholm, f. 12 sept. 1836 i Göteborg, † härst. 19 april. L. var 1868—1879 dirigent för Dramatiska teaterns orkester.

Meissner, August Herman, Ernst Bernhard, violoncellist, mångårig dirigent (sed. 1869) för orkestern i Berns' salong, f. 6 mars 1833 i Grabow (Mecklenburg), † härst. d. 13 sept.

Musiol, Robert, Paul Joh., tysk musikskriftställare, utgifvare af musikaliska lexikon m. m. Har äfven komponerat och arrangerat musik. F. 13 jan. 1846 i Breslau, † i Fraustadt (Posen) vid slutet af året.

Rappoldi, Eduard, utmärkt violinist, professor, f. 21 febr. 1839 i Wien, † under maj månad i Dresden. R. var kapellmästare i Lübeck, Stettin och Prag, lärare vid musikhögskolan i Berlin, konservatorielärare i Dresden.

Reichmann, Theodor, berömd tysk operasångare (i Hamburg, München, Wien), f. 15 mars 1849 i Rostock, † 22 maj.

Reismann, August, musikskriftställare och komponist af operor etc., f.

14 nov. 1825 i Frankenstein, † i slutet af nov. R. är mest känd genom musik-historiska och -pedagogiska verk.

Roger, Victor, operettkomponist, f. 21 juli 1854 i Montpellier, † vid slutet af året i Paris, skref till 1899 ett antal af 25 operetter: "Les Fêtards", "L'Auberge du Tohu-Bohu", "Le dot de Brigitte", "Les 28 jours de Clairette", "Josephine" etc.

Rückauf, Anton, pianist och komponist, f. 13 mars 1855 i Prag, † i sept. på slottet Alt-Erlaa i Österrike. (Mest bekant som kompositör af sånger och operan "Die Rosenthalerin" Dresden 1897).

Sanderson-Terry, Sybil, för skönhet och talang berömd operasångerska, f. 7 dec. 1865 i Sacramento, † 16 maj i Paris, där hon på Opéra Comique och Stora operan firade stora triumfer. Hon blef 1897 gift med Antonio Terry, plantageegare på Cuba. Efter hans död 1899 uppträdde hon åter som opera- och konsertsångerska.

Sittard, Josef, musikskriftställare, f. 4 juni 1846 i Aachen, † i nov. S. var först lärare i sång och piano vid konservatoriet i Stuttgart och föreläste i musikens historia, var fr. 1855 Hamburger-korrespondentens musikreferent och utnämndes 1891 till professor; har komponerat sånger.

Sjöstedt-Enjolras, Anna, altsångerska, f. 1856 i Hjo, † 4 jan. i Paris. Efter studier vid Musikaliska akademien debuterade hon på Stockholmsoperan i slutet af 1880-talet såsom Azucena, gjorde musikstudier sedan i Paris, der hon, efter konsertturné i Sydamerika, blef gift med mr Enjolras, tjänsteman vid Paris' hospital.

Wagner, Richard Julius, skådespelare och sångare, f. d. teaterdirektör i Stockholm (Södra och Djurgårdsteatrarna), f. 3 febr. 1841 i Stockholm, † 1 aug. å Ramlösa helsobrunn.

Wolff, Hugo, betydande tysk komponist, mest känd genom sina sånger, f. 13 mars 1860 i Windischgrätz (Steyermark), † d. 22 febr. på en anstalt för sinnessjuka.

Zumpe, Hermann, generalmusikdirektör, komponist, berömd dirigent, f. 9 april 1850, † 4 sept. i München. Som komponist är Z, mest känd genom operotten "Farinelli", men har äfven skrifvit operor och andra operetter.

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. April 7. R. WAGNER: *Mästersångarne i Nürnberg* (Hans Sachs: hr Th. Bertram, gäst; Eva, Magdalena: fruar Lindberg, Jungstedt; Walther Stoltzing, Pogner, David, Beckmesser, Kothner: hrr Ödmann, Sellergren, Malm, Mandahl, Söderman; Vogelgesang, Nachtigall, Zorn, Eislinger, Moser, Ortel, Foltz, Schwartz: hrr Lundmark, Grafström, Bröderman, Ericson, Berg, Sandström, Nygren, Forslin). — 9. R. WAGNER: *Den flygande Holländaren* (Holländaren: hr Bertram, gäst; Senta, Marit: frkn. Lykseth, Edström; Daland, Erik, styrmannen: hrr Sellergren, Nyblom, Malm). — 10. BIZET: *Carmen*. — 11. THOMAS: *Mignon* (Mignon, Philine, Fredrik: fruar Hellström, Bartels, frk. Edström; Lothario, Laertes, Jarno: hrr Malm, Mandahl, Ericson, Grafström). — 12. R. WAGNER: *Valkyrian* (Wotan: hr Bertram, gäst; Fricka, Brünhilde, Sieglinde: frök. Edström, fruar Jungstedt, Lindberg; Siegmund, Hunding; hrr Nyblom, Sellergren; Valkyrior: Gerhilde, Ortlinde, Waltraute, Schwertleite, Helmvige, Siegrune, Grimgerde, Rossweisse: frkn. Karlsohn, Lindegren, fruar Bartels, Mandahl, frkn Hulting, Lagergren, fruar Claussen, Lindström). — 13 DONIZETTI: *Regementets dotter;* ADAM: *Nürnbergerdockan*. — 14. SAINT-SAËNS: *Simson och Delila*. — 15, 17. R. WAGNER: *Lohengrin* (Lohengrin: hr Carl Hagman; Elsa, Ortrud: frkn. Lykseth, Edström; Telramund: hr Söderman). — 16. BOITO: *Mefistofeles*. — 18. VERDI: *Den vilseförda*

Vasa-teatern. April 6—19. MILLÖCKER: *Trollslottet*. 10, 17. Nerkingarne (matiné).

Musikaliska akademien. April 10. Matiné af sångkören O. D. från Upsala. Dirigent: Dir. mus. Hedenblad. Orkester: k. hofkapellet. — 19. NYA FILHARMONISKA SÄLLSKAPETS 2.a abonnemangskonsert: Solister: fru Dav. Afzelius-Bohlin, hrr S. Nyblom, G. Sjöberg. Orkester: k. hofkapellet. Dirigent: prof. Fr. Rung (fråu Köpenhamn). Program: Edward Elgar: »Der Traum des Gerontius» för soli, blandad kör och orkester. Text af kardinal J. H. Newman.

Vetenskaps-akademien. April 13. Konsert af fröken SARA WENNERBERG. Biträdande: fru Afzelius-Bohlin, hr Magnus Ahlberg

Immanuelskyrkan. April 10. Konsert af dir. CARL BOHLIN. Biträdande: fruar Afzelius-Bohlin, Hedvig Wiklund, Anna Lang, dir. Alb. Lindström, hr V. Wiklund, Immanuelskyrkans sångkör.

Bertram-föreställningarne fortsattes efter "Don Juan" med "Mästersångarne", "Flygande Holländaren" och "Valkyrian" med stegrad framgång för den tyske sångaren. Som Hans Sachs Holländaren och Wotan kom hans verkligen vackra och kraftiga stämma till inponerande uttryck och äfven i dramatiskt hänseende framträdde här hans konstnärlighet fördelaktigt. Hvad man kunde anmärka hos hr B. var ett stundom otydligt textuttal och en omotiverad hastighet i åtbörder och rörelser. Sådana märktes t. ex. i Hans Sachs' monolog (3 akt) och i "Valkyrian", då hans Wotan, en gud mindre värdigt, aflägsnar sig springande uppför klipptrappan. Som motstycke härtill kan påpekas hans ypperliga framställning af Sachs i skomakareverkstaden och slutakten i "Valkyrian". I Mästersångarne hade hr Mandahl fått ett nytt parti såsom Beckmesser, som med klangfullare framställning af sångpartiet än företrädaren hr Forsell, i mycket följde hans framställning af af den narraktige skrifvaren. Hr Malm var en mycket tillfredsställande David. Öfriga hufvudpartier egde samma innehafvare som senast. I "Holländaren" sjöng frök. Lykseth för första gången Senta. Stämman klingade vackert, ehuru ibland något pressad, och hennes spel var, äfven för den drömmande nordiska mön, väl stelt. Förutom hr Bertram intresserade i "Valkyrian" flere rollnoviteter. Så innehades för första gången titelrollen af fru Jungstedt, som därmed firade en ny triumf. I det yttre kunde man förstå att hon väl lämpade sig därför, äfvensom verklig konstnärlig framställning var att förvänta. Mera öfverraskande var att hennes röst hade så god expansion i höjden, som partiet fordrar. Fröken Edström återgaf äfven första gången Frickas roll och lyckades särdeles väl i denna genom sin starka och klangfulla stämma. Slutligen ha vi att nämna hr Nyblom, första gången uppbärande Siegmunds parti, af honom utfördt med den energi och intelligens man är van att finna hos denne artist. Som Lohengrin har hr Hagman haft sin andra roll på vår operascen. Samma framgång, som han vann med Don José, hade han icke med Grals-riddaren. Möjligen i följd af indisposition blef såväl den vokala som dramatiska framställningen mindre lyckad, och intonationen var stundom osäker. Herr Hagman har dock med vacker och hög tenor förutsättning att bli en god lyrisk artist, hvilket väl ock kan ske när han blir mera "varm i kläderna", på scenen och fullt behärskar det svenska språkets uttal.

Den första af de ofvan nämnda konserterna är de Uppsaliensiska O. D.-isternas, som vanligt under ledning af dir. musices Ivar Hedenblad, hvilken äfven denna gång hade hofkapellet till sin disposition. Detta inledde konserten med den lifliga uvertyren till Rezniceks komiska opera "Diana" och spelade äfven, såsom blott instrumental-nummer, Chaconne et Rigaudon ur "Aline, reine de Golkonda", af Monsigny. Efter uvertyren följde kör ur kantaten "Sången" af hr Hedenblad, komponerad till sällskapets jubileum i höstas och då i sin helhet utförd här på den stora O. D.-körens konsert å Kgl. teatern. Den nu gifna vackra och väl instrumenterade kören framkallade stort bifall. Konserten slutade med ett större verk, "Salamis", grekernas segersång, för kör, solo och orkester af Gernsheim, en tysk komponist (f. 1839) som skrifvit flera körverk med orkester. Den nu ifrågavarande är visserligen effektfull men föga originel och kräfver en stor kör till motvikt mot orkestern. Programmet upptog för öfrigt en originel kör, "Bröllop stundar", af Sibelius, "Behagen," en liflig men litet trivial kör af Heise, för öfrigt bekanta saker: "Hej dunkom", "Vårvindar friska", "In Lenom" af Wennerberg och den täcka sången "Lille Karen" af Hansen. De tre sistnämnda af en mindre kör. De vanliga applådstormarne af den fyllda salongen framdref naturligtvis extranummer, de vanliga vårsångerna, Björneborgarnes marsch och "Hör oss Svea" — båda åhörda af stående publik — samt

Kornmodsglansen" af Lange-Müller. Sångerna utfördes med O D.-sångarnes kända säkerhet och finess. Man tyckte sig dock finna mindre klangskönhet än förr hos tenorerna.

Nya Filharmoniska sällskapet framförde å sin sista konsert en storslagen nyhet, Elgars oratorium "Gerontius dröm", om hvilken förut är nämndt i detta nummer. De svåra körerna gingo under prof. Rungs ledning med god precision och solisterna skötte väl sina partier, af hvilka Gerontius', utfördt af herr Nyblom var det största. Hr Nyblom gaf med mycken värme och kraft uttryck åt den döende Gerontius' ängslan och böner i första delen af oratoriet, hvilken ej bjuder på samma omvexling som den senare genom de däri förekommande vackra englakörerna och deras bjärta motsättning, demonernas, hvilka senare utgöra verklig infernalisk musik, så till sång som orkester i sitt slag dock af gripande verkan. Vi kunna för öfrigt instämma i hvad vi anfört af den tyske kritikerns yttrande om detta märkliga verk, som tydligen gjorde ert starkt intryck på de talrika åhörarna, hvilkas bifall särskildt riktades åt den danske, förtjenstfulle dirigenten. En god anpart i den omsorgsfulla inöfningen har dir. V. Wiklund.

Fröken Sara Wennerbergs kompositionskonsert gafs för rätt talrik och vänligt stämd publik. Goda biträden egde frk. W. i fru Afzelius- Bohlin och violinisten Ahlberg; själf visade hon sig som god och smakfull pianist. Frök. Wennerberg, brorsdotter till Gluntarnes skald, har studerat, med framgång vid konservatoriet i Leipzig, hvarom ock hennes tonsättningar bära vittne, om än hvarken något större djup eller högre melodisk inspiration i dem framträder, den senare egenskapen framträdde mest i ett par sånger. Konserten inleddes med pianostycken: "Præludium", "Gammal dans", i god stil, och „Scherzo" samt afslöts med en violinsonat, troligen ett arbete från studietiden i Leipzig. Med hr Ahlberg spelade frk. W. dessutom "Romans" och "Aus Bretagne". De sånger fru Afzelius-Bohlin utförde benämdes. "Landsvägsmaja" "Liten Kerstin", "Tre trallande jäntor", "Inga lill", "Vågorna sjunga", "Svarta rosor", "Harpolekaren och hans son", samt "En vintervisa". Inropningar vid konsertens slut betackades med ett par extranummer för piano. — Dir. Bohlins konsert i Immanuelskyrkan gafs oss ej till fälla att bevista.

Det återstår oss att infria löftet om Ceciliakörens senaste konsertprogram. Detta innehöll: 1. Fr. Durante (1684—1755) Misericordias för 8-stäm. bland. kör å capella; 2. Allessandro Scarlatti (1649—1725): solo för tenor (hr N. Fahlman) med piano (hr V. Wiklund); 3. Körer för bland. röster å capella a) Hubert Wælrant: (symphonia angelica, Anversa 1585); a) Canzona, b) Giovanno G. Gastoldi (Balletti Ven 1591): Il bell' humore; 4. Antoni Lotti (1667 - 1740): Sång för trestämmig manskör à capella; 5. Giacomo Carrissimi (1604—1674): Gaudeamus, 4 stäm. bland. kör med orgel; 6. Sånger, utförda af fru Cally Monrad: Schumann: "Die Lotusblume," Waldesgespräch", F. Schubert: "Haidenruslein"; 7. Ludv. Thuille (f. 1861): Traumsommernacht, 4-stäm. damkör med soloviolin (hr N. Ericson) och piano; 8. Sång af fru Monrad: J. Brahms: "Sapphische Ode," "Wiegenlied"; 9. Ad. Jensen (1837—1879): "Adonisfesten" för solo, (hr Fahlman) kör och piano.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Under inöfning äro de komiska operorna "Kärleksdrycken" och "Kronjuvelerna", hvarjemte "Tannhäuser" står på spellistan.

Hr Theodor Bertram afreste d. 13 d:s, strax efter sista uppträdandet här, till Riga, der han var engagerad för gästspel från d. 15 april.

Kgl. teatern och recensenterna. Såsom svar å den bekanta protestskrifvelsen från utgifvarne af Stockholms dagliga tidningar har k. teaterns styrelse tillställt Tidningsutgifvareföreningens sekreterare nedanstående skrifvelse:

I anledning af en utaf åtskilliga tidningsredaktioner till styrelsen för k. teaterns aktiebolag den 16 mars detta år aflåten skrifvelse vill styrelsen härmed meddela, hurusom styrelsen funnit skäligt besluta, att tillsvidare vid generalrepetitioner, som komma att äga rum å nya musikaliskt-sceniska verk, de dagliga tidningarnas musikreferenter komma att erbjudas tillfälle närvara.

Härförutom vill styrelsen, som är fast öfvertygad att teaterchefen endast i bästa afsikt erbjudit pressens representanter att öfvervara den i skrifvelsen omförmälda repetitionen, hafva uttalat att, om vid nämnda repetition pressens närvarande representanter blifvit föremål för något som helst inkorrekt bemötande, styrelsen, som har att vårda sig om den k. scenens anseende, vill med alla de medel, hvilka härutinnan stå styrelsen till buds, söka förekomma ett upprepande af hvad sålunda må hafva ägt rum.

Stockholm den 8 april 1904.

För Styrelsen för K. teaterns aktiebolag:

Otto Printzsköld.
Johannes Svanberg.

Härmed torde denna tvistefråga få anses vara på ett tillfredsställande sätt ordnad.

Vasateatern. "Svarta Dominon", Aubers komiska opera, som ej på länge uppförts i Sverige, repeteras för närvarande på Vasateatern. Huvudrollerna skola utföras af fröken Mathilda Keyser, fru Gerda Grönberg-Rove, hrr Ullman, Adami, Ringvall och Svedelius.

Musikföreningens 3:e abonnemangskonsert eger rum den 26 april kl. 8 e. m. i Musikal. akademiens stora sal. Programmet upptager först en konsert för stråkorkester af Händel, sedan Enrico Bossis "Canticum Canticorum" ("Salomos höga visa"), som i utlandet uppförts med mycken framgång. Solister i detta verk äro fru Dina Edling och hr Åke Wallgren. Hofkapellet biträder under prof. Nerudas ledning. (Bossis porträtt med biografi skall intagas i nästa nummer af denna tidning).

Konsert gifves den 27 april kl. 8 e. m. i Vetenskaps-akademiens hörsal af tenorbarytonisten hr Henry Jackson-Norris med biträde af musikdir. Rob. Höglund.

En konsertturné förbereder operasångaren Oskar Bergström till instundande maj månad. Konsertturnén kommer att omfatta södra Sverige med början i Göteborg.

Sigrid Arnoldsson uppträdde för första gången efter sin turné i Ryssland på Opéra Comique d. 19 april i "Mignon" för fullsatt salong och under stort bifall, telegraferas från Paris.

Operasångaren Carl Lejdström uppträdde d. 14 mars som solist vid en af de stora folkkonserterna i Nürnberg och sjöng Hans Sachs' monolog ur tredje akten af "Mästersångarne" samt sången till aftonstjärnan ur "Tannhäuser" och prisas mycket af pressen för såväl röst som föredrag. Bifallet efter den senaste sången var så stormande, att den bisserades.

Ranft operettsällskap i Helsingfors Brunnsteatern i Helsingfors är för nästa sommar förhyrd af hr August Bodén, Vasateaterns kamrer, hvilken där ämnar gifva operettföreställningar med ett sällskap, rekryteradt från direktör Alb. Ranfts operettscener och utgörande omkring 30 personer. Bland de medverkande märkas fru Emma Meissner, fröknarna Rosa Grünberg, Inga Berentz, Edla Hamberg och Signe Kolthoff samt hrr Axel Ringvall, Schücker, Sernqvist, Haxell, Schwebach och Sjöholm. Kapellmästare blir hr Gustaf Tropp. Reportoaren upptager "Wienerblod", "Vårluft", "Solstrålen", "Vagabonderna", "Theblomma", "Läderlappen", „Don Cesar", "Tiggarstudenten", "Musketörerna i klostret" och "Trollslottet".

Föreställningarna, som skola räcka i 2 månader, börja den 4 juni.

Fru Qselio-Björnsson, som i vintras, såsom det först antogs hopplöst sjuk, vistades i Stockholm på Sophiahemmet, är nu fullständigt återställd och skall i den närmaste framtiden uppträda på Nationalteatern i Kristiania i sin gamla glansroll Carmen.

Arbetarekonserter i Paris af "Lago" Professorskan Netzel ("Lago."), som i flere år i Stockholm anställt lördagskonserter för arbetare, har under uppehåll i Paris i vinter, på uppmaning organiserat sådana i den franska hufvudstaden. Konserterna, med 25 centimers entréafgift, har egt rum i Salle Lancry, belägen i ett af de mest besökta arbetarekvarteren i Paris och som rymmer 1,200 personer. Biträdande voro artister från Opéra Comique, Stora operan etc.

Göteborg har fått mycket musik till lifs under första hälften af april. En konsert gafs har d. 7 april af hr Wilh. Stenhammar som då i egenskap af pianovirtuos utförde programmets alla nummer. Sällan — om ens någonsin — har detta skett förut. Programmet må därföre här anföras; det innehöll: Bach: Toccata, D moll; Schumann: Fantasi C dur op. 17; Chopin: Ballad (Ass dur op. 47). Mazurka (Ciss moll, op. 41 n:o 1), Nocturne (C moll op. 48 n:o 1), Scherzo (Ciss moll op. 39); Beethoven: Sonat Ass dur op. 110. Hr Stenhammar hade en Malmsjöflygel att disponera för sin konsert. Dagen efter gafs en konsert af violoncellisten i hofkapellet hr A. Christiansen med biträde af hr Ruben Liljefors och doktorinnan Asplund. D. 8, 9 och 10 april gaf Teknologföreningen jämte Chalmerska sångföreningen de sedvanliga körkonserterna. Den 9 konserterade fröken Valborg Svärdström med biträde af dr. Karl Valentin. Två dagar senare gafs konsert af violinisten i hofkapellet, Nils Ericson, med biträde af hr John Forsell. D. 12 gaf "Edvard Magnus' musikfond" i Reallärоverket den 2:dra symfonikonserten med en orkester af 50 musiker under hr Tor Aulins direktion med hr W. Stenhammar som solist. Programmet innehöll: 1. Händel: Uvertyr, D dur; 2. Mozart: Pianokonsert; 3. Brahms: Tragische ouverture, op. 81; 4. Dvorak: Symfoni n:o 3, F dur. D. 14 gafs en konsert af violinvirtuosen Julius Thornberg och pianisten Ida Gelmuyden från Köpenhamn.

Gefle. Ranfts resande operettsällskap har i denna månad uppträdt här och särskilt med "Lyckoflickan" skördat stort bifall genom fröken Rosa Grünbergs utförande af titelrollen Bettina. Tidningarna på platsen prisa mycket hennes friska och behagliga spel samt den vackra stämman. Äfven herr Carlander nämnes såsom lyckad i sitt parti.

Från våra grannland.

Kristiania. April 1—15. Den norska hufvudstaden har varit ovanligt fattig på musiknöjen under första veckorna af månaden. Nationalteaterns enda pjäs har varit "Gurre". Annandag påsk gafs i bröderna Hals lokal populär konsert af violinvirtuosen Ingebret Haaland med biträde af sångerskan fru Klara Hultgren. D. 12 gaf Hildur Andersen och Langes kvartett sin 4:de kammarmusiksoaré. Programmet upptog: 1. Beethoven: Stråkkvartett, Ess dur op. 127; 2. Gustaf Lange: Miniatyrer för violin (Etude, Bön, Liden vals, Barcarole, La Coquette); 3. Rubinstein: Pianotrio G moll.

Helsingfors. April 1—15. Teatrarna ha denna tid endast haft dramatisk reportoar. En andlig konsert gafs af hr Karl Sjöblom (organ.) i Nikolaikyrkan med biträde af sångerskan frk. Alex. Ahnger, dir. Rob. Kajanus och Filharmon-orkestern. Programmet må i våra orgelspelares intresse här anföras: 1. Sonat för orgel (C moll) af Reubke; 2. Rheinberger: "Sehet welche Liebe", b) Alb. Becker: Psalm 62 (op. 25) för mezzosopran och orgel; 4. Fährmann: Symfonikons. (B moll.) op. 12 för orgel med ork. (manuskr.); 4. J. S. Bach: Solokantat, "Slage doch gewünschte Stunde", för alt, orgel, stråkorkester och klockspel; 5. Saint-Saëns: Symfoni (C moll, op. 78), för orkester och orgel, komponerad till minne af Franz Liszt. Organisten O. Merikanto och operasångaren A. Ojanperä gåfva påskdagen, såsom vanligt, en kyrkokonsert med biträde af fru Maikki Järnefelt och violinisten Carl Lindelöf. Konsertens 3:dje nummer utgjorde tre kompositioner af hr Gustaf Hägg: "Aftonfrid", "Sorg" tillegn. hr Merikanto och "Festhymn". Filharmoniska sällskapet har d. 8—13 april gifvit tre konserter i Nya Lutherska kyrkan med uppförande af Händels "Samson" under medverkan af frkn. Irma Ackté och Alex. Ahnger, hr Ojenperä m. fl. symfonikören och filharmon.-orkestern: dirigent hr Rob. Kajanus. Filh. sällskapet har dessutom gifvit ett par folkkonserter och populära sådana i societetshuset. Fru Hilda Carstegren gaf d. 10 en folkkonsert med biträde af sångerskan frk. Irene Jacobsson, fru Ida Brander och hr Lindfors (deklam) samt hr O. Merikanto. Den 14 gafs konsert af sångkören Ylioppilaskunnan Laulajat med biträde af Filh. sällskapets orkester. Programmet upptog finska kompositioner.

Köpenhamn. April 1—15. Kgl. teatern har haft att bjuda en nyhet, "Kain", musikdrama i en akt af Eugen d'Albert till text af H. Bulthaupt (öfversättning af S. Levysohn). Hufvudrollerna i denna innehades af frk. Dons, fru Ulrich, hrr Nissen, Kjerulf och Hoeberg. Dessutom har under denna tid uppförts "Der var en gang..." "Drot og Marsk", "Orfeus og Eurydice", "Figaros bröllop", "Don Juan" och baletten i "Torcadoren", att endast nämna pjeser med musik. Casinoteatern har hela denna tid fortsatt att uppföra "Sköna Helena", med fru Norrie som gäst. Fru Cally Monrad gaf d. 5 en konsert och rönte här samma stora framgång som i Stockholm. Påskdagen gafs i Vor Frues Kirke konsert af kgl. teaterns körpersonal med biträde af operaartister, hofkapellister m. fl. Dagen därpå gaf violinisten mstrs Mamie Davenport-Engberg konsert med biträde af operasångaren Max Müller.

Från andra land.

Bremen. "Lifgardisten" heter en ny 3 akts-operett, texten af Julius Donat, musiken af Eduard Schweiger hvilken med ovanligt stor framgång uppförts härstädes,. Musiken berömmes som både originell och i samklang med gamla goda operettraditioner samt präglad af äkta, oförfalskad munterhet. Äfven libretton berömmes som ovanligt tilltalande. Den handlar om en ung rysk gardeslöjtnants äfventyr under en militärisk expedition till Kaukasus, hvilken han företager i sällskap med sin älskade, och för till ett lyckligt slut.

Dödsfall.

Beck, Johann, Nepomuk, utmärkt barytonist, operasångare, och som sådan anställd vid hofoperan i Wien 1853 till 1885, då han blef pensionerad. Han hade förut varit engagerad vid flere andra tyska teatrar. Beck var född i Pest d 5 maj 1828 och afled i Wien i början af april. Han var tillika en utmärkt skådespelare. Bland hans förnämsta roller räknas Don Juan, Tell, Rigoletto och Nelusco. Han gästade Stockholm 1861 och uppträdde här tio gånger, utförande Rigoletto, Tell, Carl V i "Ernani" och Ashton i "Lucie".

Brink, Gustaf Hildor, pianist, lärare vid Musikkonservatoriet härstädes, f. 24 okt. 1858, afled här d. 6 april. Han var elev vid konservatoriet 1878—80 och blef 1882 lärare i pianospelning vid detta läroverk samt 1895 ledamot af Musikaliska akademien. Brink har komponerat och utgifvit pianostycken samt instruktiv pianomusik, såsom etyder, sonatsamlingar etc.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 24:de årgången. — ***För hvarje musikaliskt hem,*** *utgifves 1904 efter samma plan som förut, innehållande* ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Vallingatan 11,*** *2 tr., i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor.* ***I landsorten*** *prenumereras bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.*

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK

Kongl. Hofleverantör

GÖTEBORG

Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvilkor.

Den *enda* svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar *alltid* erhållit *högsta* priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULDMEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»

Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker. Inalles *21 första pris*

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken

(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)

Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 10—11 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

OBS.! OBS.!

Svensk Musiktidnings MUSIKBILAGA

1904

som medföljde årgångens n:o 4, innehåller vackra ***Pianostycken*** *af* **Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus** *samt en sång af* **A. M. Myrberg.**

Obs.! *Bilagan tilldelas* ***endast Helårsprenumeranter.***

För Porträttsamlare!

Fina Sköntryeks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

Vallingatan 11, 2 tr.

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

Albumblad.

5 melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å Svensk Musiktidnings expedition, Vallingatan 11.

Eleganta Permar

till ***Svensk Musiktidning*** finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.

Festmarsch

för piano af

Gustaf Hägg.

Denna vackra och ståtliga marsch finnes nu att tillgå i godtköpsupplaga à

50 öre.

Svensk Musiktidnings förlag.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole. Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

INNEHÅLL:

Carl F. Hanson och Lilian Hanson-Gray (med porträtter). — Edward Elgar (med porträtt). — Gerontius' dröm (»Der Traum des Gerontius). Oratorium af Edward Elgar. — Grieg- och Monrad konserternas program. — Musikpressen. — Dödsfall inom musik- och operavärlden 1903 (slut). — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — — Annonser.

Stockholm, Wahlinders Tryckeri Aktiebolag, 1904.